

**УПРАВЛІННЯ КУЛЬТУРИ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ЦЕНТР ОХОРОНИ ТА ДОСЛІДЖЕННЯ ПАМ'ЯТОК АРХЕОЛОГІЇ
УПРАВЛІНЯ КУЛЬТУРИ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ
ПОЛТАВСЬКИЙ КРАЄЗНАВЧИЙ МУЗЕЙ**

**ЗВІД
ПАМ'ЯТОК ІСТОРІЇ
ТА КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ:
ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСТЬ**

Гадяцький район

**Полтава
ТОВ «АСМІ»
2013**

УДК 904(457.53)
ББК 63.3(4Укр-4Пол)-7
3-43

**Друкується за рішенням Вченої ради
Полтавського краєзнавчого музею. Протокол № 6 від 5 червня 2013 р.**

Редакційна колегія тому:

Ю.В. Волошин., А.М. Киридон, В.В. Кривошея., В.О. Мокляк., В.О. Пархоменко, Т.Ю. Супрун., О.Б. Супруненко,
В.П. Титаренко., О.М. Титова., Г.І. Фасій, К.Б. Фесик, М.А. Якименко

Упорядкування, підготовка до друку та передмова: В. О. Мокляка

***При передруку, чи іншому використанні матеріалів, посилання на джерело обов'язкове.
Відповідальність за достовірність наведених фактів,
правильність цитування несуть автори статей.***

Автори статей: В.А. Андрієць, С.І. Бочарова, О.О. Вільмовська, І.М. Гавриленко, Т.І. Галушка, К.В. Гладиш,
Л.А. Головки, О.П. Єрмак, Г.В. Жаров, Л.В. Зубко, О.В. Коваленко, О.М. Ковальова, О.П. Костян, В.В. Левицька,
М.М. Лепський, О.С. Лимар, Р.С. Луговий, П.І. Марухач, І.С. Мельникова, К.М. Мироненко, В.О. Мокляк,
А.М. Насменчук, В.Г. Омеляненко, Н.А. Оніщенко, В.А. Павленко, Н.А. Палаженко, Н.І. Ракитнянський,
В.Я. Ревегук, О.П. Самойленко, Н.М. Сиволап, В.М. Сиротюк, А.М. Скирда, О.А. Скирда, С.П. Степанович,
Н.О. Стецюк, Р.В. Терпиловський, О.М. Ткаченко, О.В. Халимон, Н.Ф. Шаповал, В.В. Шерстюк.

На першій сторінці обкладинки палац родини Масюкових у с. Бобрин.

Звід пам'яток історії та культури України: Полтавська область.
3-43 Гадяцький район [Текст] = Register of Monuments of History and Cul-
ture of Ukraine: Poltava Region. Gadjach district / Полт. краєзн. муз.;
В.А. Андрієць, С.І. Бочарова, О.О. Вільмовська та ін.; ред. кол.: Ю.В. Во-
лошин, А.М. Киридон, В.В. Кривошея та ін.; [упорядн., наук. ред. В.О. Мо-
кляк]. – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2013. – 775 с. : іл.

ISBN 978-966-182-296-1

Пропоноване увазі читача видання продовжує серію публікацій матеріалів до Зводу пам'яток історії та культури України, що знаходяться на території Полтавської області. Даний випуск присвячений пам'яткам природи, археології, історії, архітектури та техніки, що розташовані на території Гадяцького району Полтавської області.

УДК 904(457.53)
ББК 63.3(4Укр-4Пол)-7

© Полтавський краєзнавчий музей, 2013.
© В.А. Андрієць, В.О. Мокляк, Н.О. Стецюк,
О.А. Скарда, В.В. Шерстюк, ілюстрації, 2013
© ТОВ «АСМІ», оформлення, 2013

ISBN 978-966-182-296-1

ська область) // Навколишнє середовище і здоров'я людини: Матеріали VI Всеукраїнського науково-практичного семінару. – Полтава, 2013. – С. 93 – 98; Червона книга України. Рослинний світ / за ред. Я.П. Дідуха – К.: Глобалколсалтинг, 2009. – С. 38, 75, 121, 127, 155, 166, 168, 177, 196, 244, 257, 422, 552, 553, 566; Червона книга України: Тваринний світ / за ред. І.А. Акімова – К.: Глобалколсалтинг, 2009. – С. 397, 405, 422, 442, 462, 471, 539.

Н.О. Стецюк, О.В. Халимон

127. Стоянка кам'яного віку Вельбівка I (археол.)

Знаходиться на дюнах навпроти р. Псел за 1 км від дороги із с. Вельбівка на м. Гадяч, на високій останцеподібній дюні надзаплавної тераси лівого берега р. Псел.

На початку ХХ ст. поблизу с. Вельбівка В.Г. Ляскоронським на дюнах лівого берега р. Псел було знайдено кілька давніх місцезнаходжень (найбільше з яких містилося поблизу сучасного роз'їзду автошляху м. Гадяч – с. Вельбівка – с. Веприк). Дослідник вважав ці рештки залишками стоянки кам'яного віку: ним були зібрані давні крем'яні знаряддя (на зразок наконечників стріл та списів тощо), фрагменти ліпної кераміки і т.д. У 1960-х рр., певно, наприкінці, була спроба здійснити локалізацію даного об'єкту (в архівах збереглося лише прізвище автора однієї з карток – Борсук), певно, до цього ж часу й відноситься єдине фото місця можливого розміщення пам'ятки.

У 1960 – 1970-х рр. об'єкт був поставлений на облік як пам'ятка археології, на нього кілька разів виготовлялася пас-

портна документація. Рішенням Виконавчого комітету Полтавської обласної ради народних депутатів від 23 квітня 1982 р. за № 247 «Про затвердження переліку пам'яток історії та культури області, взятих на державний облік і охорону» на облік як обласну (місцевого значення) пам'ятку історії та культури було поставлено стоянку кам'яного віку в околиці с. Вельбівка. Пізніше ж, у 1984 р., паспортно-облікова документація була виготовлена на інший археологічний об'єкт в околицях села (див. поз № 129).

Із місцем локалізації та самого існування стоянки наразі залишається дуже багато питань. Так, у обліковій документації 1960 – 1970-х рр. як єдине джерело використовувалася (до того ж не завжди обґрунтовано і правильно) праця В.Г. Ляскоронського.

Археологічні розкопки не проводилися.

Стоянка кам'яного віку в с. Вельбівка (пункт Вельбівка I) – на сьогоднішній день більше історіографічний, ніж археологічний об'єкт, оскільки невідоме не лише місце, а й сам факт існування цього об'єкту. Його локалізація та встановлення наявності предмету охорони – справа майбутнього.

Джерела та література: Стоянка кам'яного віку. С. Вельбівка Гадяцького району. Паспорти. Картка. Фото / [б.а.]; [Борсук]. 1963-1972 рр. // Архів ЦОДПА; Ляскоронський В. Г. Городища, курганы и длинные (змиевые) валы по течению рр. Псла и Ворсклы / В. Г. Ляскоронского // Труды XIII АС. – М., 1907. – Т. I. – С. 168; Ляскоронський В. Городища, курганы і довгі (змієві) вали за течією рр. Псла та Ворскли : вид. 2-е, репр., доп. / Василь Ляскоронський / Упор. і передмова О. Б. Супруненко. – Полтава : Археологія, 1995. – С. 16.

В.В. Шерстюк

128. Поселення скіфського та ранньослов'янського (?) часів Вельбівка II (археол.)

Знаходиться на південно-західній околиці с. Вельбівка, за 0,10 км на південний захід від кладовища, на невисокому (до 1 м над рівнем заплави) відрозі лівого берега р. Псел.



Наукове видання

Упорядник – **МОКЛЯК** Володимир Олександрович

**ЗВІД ПАМ'ЯТОК ІСТОРІЇ ТА КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ:
ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСТЬ**

Гадяцький район

Відповідальні за випуск: В.О. Мокляк, Т.Ю. Супрун, К.Б. Фесик.

Коректор – Т.Ю. Супрун.

Комп'ютерна верстка – Є.А. Кулинич.

Підписано до друку 29.11.2013 р.

Формат паперу 70×100/16.

Папір офсетний. Друк офсетний.

Ум. друк. арк. 63,4. Тираж 155 пр. Зам. № 9017.

Видавець і виготовлювач ТОВ «АСМІ».

36011, м. Полтава, вул. В. Міщенка, 2.

Тел./факс: (0532) 56-55-29.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
серія ДК №3357 від 25.12.2008 р.